

Titel project	WV	Omschrijving Project	Betrokken partijen
Conservatieve behandeling bij patiënten met eindstadium nierfalen	NIV	Met dit project wil de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) de voorlichting over en de invulling en uitvoering van conservatieve behandeling bij eindstadium nierfalen (ESKD) verbeteren met een toolkit en een transmurale richtlijnmodule. Het aantal kwetsbare patiënten met ESKD neemt toe, onder andere door de vergrijzing. De belasting van dialyse bij kwetsbare ouderen is hoog. Daarom wordt conservatieve behandeling steeds meer als alternatief overwogen. De praktijkvariatie in de toepassing van conservatieve behandeling bij ESKD is echter groot, gezien het feit dat het aantal patiënten dat wordt behandeld met conservatieve behandeling per kliniek varieert tussen vijf en vijftig patiënten. Met het resultaat van dit project beogen we de praktijkvariatie te minimaliseren.	Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie (NVKG) Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) Kennisinstituut Medisch Specialisten Nederlandse Federatie voor Nefrologie Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) Zorgverzekeraars Nederland (ZN) Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)
Integrale CLL keuzehulp gekoppeld aan het CLL Platform	NIV	Chronische lymfatische leukemie (CLL) is de meest frequente vorm van leukemie. Recent zijn er meerdere, dure geneesmiddelen beschikbaar gesteld, die voor- en nadelen hebben voor de specifieke patiënt en zijn dagelijkse kwaliteit van leven. Dit maakt dat de beroepsgroep en patiëntenvereniging behoefte hebben aan een generieke keuzehulp, waar iedere patiënt realtime toegang heeft tot juiste, geaccrediteerde en begrijpelijke informatie, inzicht in alle behandelopties met bijbehorende risico's en waar op basis van persoonlijke voorkeuren en behandellogica de patiënt geholpen wordt de juiste zorg te kiezen. De NVVH CLL-keuzehulp app wordt gekoppeld aan de Persoonlijke GezondheidsOmgeving (PGO), waarin data uit de keuzehulp op patiëtniveau inzichtelijk is voor de zorgverlener.	Stichting Hematon Hovon CLL-werkgroep
Keuzehulpen voor endocriene aandoeningen	NIV	De Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) wil drie endocriene keuzehulpen maken: één voor ziekte van Graves, één voor acromegalie en één voor osteoporose. Binnen de endocrinologie bestaan op dit moment nog geen keuzehulpen. In dit project maken we een start met het ontwikkelen van keuzehulpen binnen de endocrinologie.	Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR) Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (NVKC) Schildklier Organisatie Nederland Nederlandse Hypofyse Stichting Osteoporose Vereniging
Handreiking "Leidraad keuzehulp" en 2 keuzehulpen voor kwetsbare ouderen met multimorbiditeit.	NIV	Kwetsbare ouderen met multimorbiditeit hebben een hoger risico op negatieve uitkomsten van een behandeling. Daarom vindt de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) het juist bij deze groep belangrijk om gezamenlijke besluitvorming goed te ondersteunen. Bestaande keuzehulpen zijn vaak ziektespecifiek en bij de ontwikkeling zijn ouderen ondervertegenwoordigd. Daardoor wordt onvoldoende rekening gehouden met de kwetsbaarheid, multimorbiditeit en wensen van de oudere patiënt, waarbij het vaak niet gaat om 'dagen toevoegen aan het leven, maar leven toevoegen aan de dagen'. Daarom ontwikkelen we in dit project een model-keuzehulp voor de kwetsbare oudere patiënt met multimorbiditeit en hun naasten met daarin inzicht in de voor- en nadelen van de behandeling en informatie over voor kwetsbare ouderen relevante uitkomsten. Dit vormt een addendum op de Leidraad 'keuzehulp bij richtlijnen'. Doel is om de keuzehulpen meer op maat te maken voor kwetsbare ouderen met multimorbiditeit.	Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie (NVKG) Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH) Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVvC) Nederlandse Vereniging voor Neurologie (NVN) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) KBO-PCOB Vilans
Consultkaart afweer-onderdrukkende medicatie bij uveïtis	NOG	Uveïtis is een inwendige oogontsteking. Bij een niet-infectieuze uveïtis wordt meestal gestart met corticosteroiden. Echter, bij langduriger gebruik of wanneer corticosteroiden onvoldoende werken, wordt er overgestapt naar een corticosteroidsparende, afweer-onderdrukkende behandeling. Enerzijds kan er gekozen worden voor non-biological immunomodulerende medicatie, anderzijds kan gekozen worden voor biologicals. In 2016 en 2020 zijn deze ontwikkelingen opgenomen in de richtlijn 'uveïtis'. Deze groepen medicamenten verschillen in werking, bijwerkingen en toediening. Binnen dit project zal samen met patiënten een consultkaart worden ontwikkeld over het gebruik van deze middelen bij refractaire niet-infectieuze uveïtis. Een consultkaart zal de arts en de patiënt helpen om gezamenlijk de juiste behandelkeuze te maken.	Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR) Patiëntenfederatie Nederland De Oogvereniging Kennisinstituut Medisch Specialisten
Keuzehulp bij de richtlijn Pijnbestrijding tijdens de bevalling	NVA	Zwangere vrouwen worden in zowel de eerste, tweede als derde lijn voorzien van informatie aangaande de pijnbehandeling tijdens de bevalling. In het verleden is gebleken dat verschillende zorgverleners hier verschillende informatiebronnen voor gebruiken. Het is daarom belangrijk dat er een overkoepelende bron komt. In 2020 is de herziening van de richtlijn Pijnbehandeling tijdens de bevalling gepubliceerd. Deze richtlijn is voor de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA) de basis voor een Keuzehulp Pijnbehandeling tijdens de bevalling. Door in samenwerking met alle betrokken zorgverleners en patiënten een keuzehulp te ontwikkelen, wordt het mogelijk voor de zwangere vrouw om samen met de zorgverlener een keuze te maken over welke manier van pijnbehandeling gewenst is tijdens de partus indien een pijnstillingwens ontstaat.	Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV)

Titel project	WV	Omschrijving Project	Betrokken partijen
Disseminatie- en implementatieprocedure voor consultkaarten	NVDV	De huidige disseminatiestrategie van consultkaarten (32 momenteel) bestaat uit het publiceren van de kaart op www.consultkaart.nl . Daarmee wordt het primaire doel van consultkaarten niet behaald, namelijk: het bespreken van behandelopties tussen arts en patiënt tijdens een consult, om met samen beslissen bij te dragen aan gepaste zorg en verbeteren van kwaliteit van zorg. Een consultkaart vraagt om een andere aanpak dan een keuzehulp, vanwege het specifieke gebruik van de kaart tijdens het consult en de inspanning van zowel de arts als patiënt. De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV) wil voor de specifieke consultkaarten in dit project diverse strategieën testen en evalueren. Dit leidt tot een generieke disseminatie- en implementatie consultkaartprocedure voor wv'en en patiëntenorganisaties.	Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Psoriasispatiënten Nederland Oogvereniging Nederland Bekkenbodem 4 all Harteraad voor mensen met hart- en vaatandoeningen Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) Kennisinstituut Medisch Specialisten
Ontwikkeling/revisie van de consultkaarten CTS, Epilepsie, LRS en Parkinson	NVN	De Nederlandse Vereniging voor Neurologie (NVN) heeft op dit moment zes consultkaarten die aan revisie toe zijn, nu de betreffende richtlijnen onlangs zijn geüpdatet. Het gaat om de volgende bestaande consultkaarten: •CTS - Mogelijkheden voor behandeling •Epilepsie - Nieuw gediagnosticeerde epilepsie bij volwassenen •Epilepsie - Epilepsie met partiële aanvallen bij volwassenen •Epilepsie - Moeilijk behandelbare epilepsie bij volwassenen •Lage rughernia - Afwachten of opereren? •Parkinson - Beginnende ziekte van Parkinson: welke medicijnen kunt u gebruiken? Daarnaast wil de NVN twee nieuwe consultkaarten ontwikkelen: •Parkinson – een nieuwe consultkaart ten behoeve van de verbetering en verdieping van de dialoog tussen patiënt en arts over de medicatiemogelijkheden voor patiënten die beginnende responsfluctuaties hebben. •Epilepsie - een nieuwe consultkaart SUDEP	Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH) Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie (NVPC) Nederlandse Vereniging voor Neurochirurgie (NVvN) Kennisinstituut Medisch Specialisten Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) Epilepsie Vereniging Nederland (Consultkaart Epilepsie) Nederlandse Vereniging van Rugpatiënten De Wervelkolom (Consultkaart LRS) Parkinson Vereniging Nederland (Consultkaart Parkinson) RSI-Vereniging (Consultkaart CTS)
Ontwikkeling van gesproken animatiefilms t.b.v. gedeelde besluitvorming	NVOG	Uit onderzoek blijkt dat 25 procent van de Nederlanders lage gezondheidsvaardigheden heeft. Het verstrekken van informatie via gesproken animatiefilms draagt substantieel bij aan de begrijpelijkheid van complexe gezondheidsproblemen, maar op dit moment krijgt de patiënt vooral veel informatie schriftelijk of mondeling. Juist patiënten met lage gezondheidsvaardigheden krijgen hierdoor onvoldoende toegang tot goede informatie. Meebeslissen over behandelopties is dan lastig. Daarnaast neemt goede informatievoorziening voorafgaand aan een consult onzekerheid bij patiënten weg en leidt het tot meer tijd voor gedeelde besluitvorming tijdens het consult. Dit komt de gehele patiëntenpopulatie ten goede. De Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) wil daarom voor veelvoorkomende onderwerpen gesproken animatiefilms in meerdere talen laten ontwikkelen.	Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Federatie Medisch Specialisten (FMS) Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) Kennisinstituut Medisch Specialisten
Ontwikkeling consultkaart Bevallingsgerelateerde PTSS en PTSS-klachten	NVOG	De Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) wil een consultkaart Bevallingsgerelateerde posttraumatische stressstoornis (PTSS) en PTSS-klachten ontwikkelen. Deze consultkaart wordt afgeleid van de multidisciplinaire richtlijn uit 2019. Tien tot twintig procent van de pas bevallen vrouwen noemt de bevalling een traumatische ervaring en één tot drie procent van alle vrouwen ontwikkelt nadien PTSS. Symptomen van PTSS zijn herbelevingen, vermijding, negatieve gedachten en stemming, en hyperactivatie, die gepaard gaan met disfunctioneren in het dagelijks leven. Risicofactoren voor PTSS zijn onder andere zwangerschaps-/bevallingscomplicaties of interventies en een psychiatrische voorgeschiedenis. Bij vermoeden van PTSS (-klachten) worden vrouwen, in principe via de huisarts, verwezen naar een psycholoog of psychiater voor een EMDR-therapie en/of traumagerichte cognitieve gedragstherapie.	Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Hulp Stichting Care4Neo, voorheen de Vereniging van Ouders van Couveusekinderen (VOC) Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV) Kennisinstituut Medisch Specialisten Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)
Ontwikkeling consultkaart baarmoederhalsafwijkingen CIN	NVOG	De Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) wil een consultkaart Baarmoederhalsafwijkingen (Cervicale Intra-epitheliale Neoplasie (CIN)) ontwikkelen. Dit is één van de benoemde acties uit het Zinnige Zorgproject Verbetersignalement Baarmoederhalsafwijkingen (CIN), dat is opgesteld door het Zorginstituut in samenwerking met de NVOG. Met de ontwikkeling van deze consultkaart hopen wij te bereiken dat de patiënt en de zorgverlener zich realiseren dat er iets te kiezen valt, en dat de patiënte kennis heeft over CIN en de voor- en nadelen kent van een expectatief beleid en de eventuele behandelopties. Zo kunnen de zorgverlener en de patiënt gezamenlijk, op basis van deze kennis en in combinatie met de persoonlijke voorkeuren van de patiënt, een beslissing maken ten aanzien van het beleid.	Nederlandse Vereniging voor Pathologie (NVvP) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Stichting Olijf Kennisinstituut Medisch Specialisten Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)

Titel project	WW	Omschrijving Project	Betrokken partijen
Ontwikkeling consultkaart bij endometriumcarcinoom	NVOG	Ontwikkeling van een consultkaart bij endometriumcarcinoom. Met de ontwikkeling van deze consultkaart wordt bereikt dat de patiënt en de zorgverlener zich realiseren dat er iets te kiezen valt, de patiënt kennis heeft over endometriumcarcinoom en de voor- en nadelen kent van een expectatief beleid en de eventuele behandelopties. De zorgverlener en de patiënt kunnen gezamenlijk op basis van deze kennis, in combinatie met de persoonlijke voorkeuren van de patiënt, een beslissing maken m.b.t. het uit te voeren beleid.	Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nederlandse Vereniging voor voor Radiotherapie en Oncologie (NVRO) Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Olijf
Keuzehulp blaascarcinoom: cystectomie of blaassparende behandeling?	NVRO	Momenteel krijgen patiënten met een blaascarcinoom voornamelijk behandeling met een cystectomie (+/- neo-adjuvante chemotherapie). Meerdere (gerandomiseerde) studies laten echter zien dat een blaassparende behandeling, met (chemo)radiotherapie, een goed alternatief kan zijn voor een groep patiënten. De EAU-richtlijn 2019 raadt inmiddels aan blaassparende behandeling als alternatief aan te bieden aan geselecteerde en geïnformeerde patiënten. Met dit project wil de Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie en Oncologie (NVRO) een keuzehulp ontwikkelen met informatie over de effecten van cystectomie vs. blaassparende behandeling. Deze gratis toegankelijke keuzehulp kan behandelaars en patiënten ondersteunen in het proces van gedeelde besluitvorming over de behandeling.	Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nederlandse Vereniging voor Urologie (NVU) Patiëntenvereniging Leven met Blaas- en Nierkanker Nederlandse Vereniging Medisch Oncologie (NVMO) via NIV Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN)
Ontwikkeling keuzehulp erectiele disfunctie	NVU	Er is sprake van een erectiestoornis wanneer het regelmatig niet lukt een erectie te krijgen. Men schat dat 1 op de 7 mannen (> 18 jaar) deze klachten heeft. Het komt voor op alle leeftijden, vooral bij ouderen. De Nederlandse Vereniging voor Urologie (NVU) wil daarom een modulair opgebouwde keuzehulp maken voor het gehele zorgpad erectiele disfunctie, van huisarts tot uroloog. De keuzehulp biedt de patiënt betrouwbare informatie over de aandoening, en geeft per beslismoment de mogelijke behandelkeuzes en mogelijke complicaties bij de huisarts en de uroloog weer. De keuzehulp wordt ontwikkeld in samenwerking met Thuisarts.nl en komt te staan op Thuisarts.nl en www.allesoverurologie.nl . De keuzehulp is thuis in te vullen en stimuleert de gang naar de arts en de keuze voor de juiste behandeling.	Patiëntenfederatie Nederland (PFN) Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) Nederlandse Vereniging voor Seksuologie (NVVS)
Ontwikkeling keuzehulp nierkanker	NVU	Bij nierkanker zijn verschillende behandelingen mogelijk, afhankelijk van de vorm of ernst van de ziekte, het stadium en de voorkeuren van de patiënt. Het aanbod van behandelingen verschilt per ziekenhuis en er is niet altijd zicht op het geheel aan opties in de regio met het risico op praktijkvariatie. Het is daarom van belang patiënten beter te betrekken bij beslissingen over hun behandelingen; een keuzehulp kan hierin ondersteunen. Er zullen 2 trajecten worden uitgewerkt: gelokaliseerde en gemetastaseerde nierkanker. De keuzehulp nierkanker biedt de patiënt betrouwbare informatie over de aandoening en geeft per beslismoment de mogelijke behandelkeuzes en mogelijke complicaties weer.	Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nederlandse Vereniging voor Radiologie (NVvR) Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie en Oncologie (NVRO) Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie (NVKG) Stichting Leven met Blaas- of Nierkanker V&VN V&VN urologie
Consultkaart toegangswegchirurgie	NVvH	Patiënten met eindstadium nierfalen hebben behoefte aan informatie over verschillende vaattoegangen voor hemodialyse (autologe arterioveneuze fistel, kunststof arterioveneuze graft en centrale veneuze katheter). Deze informatie kan patiënt en zorgverlener helpen samen een weloverwogen keuze te maken. Naar aanleiding van een knelpunteninventarisatie onder patiënten wil de richtlijnwerkgroep 'Vaattoegang voor hemodialyse' van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH) voor deze patiënten een consultkaart ontwikkelen om samen met hun zorgverleners een weloverwogen besluit te nemen. Daarbij is een belangrijk punt van aandacht dat de keuze-informatie begrijpelijk moet zijn voor mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden (30 procent van alle patiënten met eindstadium nierfalen).	Nederlandse Vereniging voor Radiologie (NVvR) Nederlandse Internisten Vereniging (NIV) Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) Kennisinstituut Medisch Specialisten